

“No bacon and eggs tonight”

Cottam en Coyne, twee bemanningsleden van de neergeschoten Lancaster Mk.III JA702 (GT-Z), beschrijven na de oorlog wat er op zondag 30 januari 1944 en daarna is gebeurd.

Begin mei 1945 vulden Bill Cottam (22) en Paddy Coyne (29) hun papieren in met details over hun crash. Ook onderhielden ze na de oorlog contact met de helpers op hun tocht naar de vrijheid, die op 7 augustus 1944 in Antwerpen eindigde. Ze konden gaan bivakkeren in één van Hitlers logementen. Bill Cottam legde in december 2000 ook zijn belevenissen vast in ‘From Kirkham to Krakov.’

Na de crash van JA702 om 21:49 uur in de Noordoostpolder, gingen beiden op pad in een desolaat landschap. Cottam realiseerde zich meteen “No bacon and eggs tonight.” 15 minuten later troffen ze elkaar weer. Samenvattend: Crash, lopen richting Vollenhove, ontmoetten drie jongemannen en worden daarna met een ambulance naar Friesland gebracht.

De vragenlijst van dokter J. H. Jansen (31) was daarover niet eensluidend. Zocht contact met de Arnoldi’s en de Crielaards. Henk Crielaard (zoon) stuurde een e-mail. Saillant detail was dat Paul Crielaard z’n beste pak aan één van de ‘bevrijders’ gaf. Arnoldi’s dochter Cocky schakelde broer Peter in, zijn zoon Matthias had op school een werkstuk gemaakt na een interview met zijn Opa. Het werkstuk en de handgeschreven brief van de heer Rudolph Izaak Arnoldi, te Hoek kreeg ik onder ogen.

Na het lezen ervan stond Arnoldi’s verhaal volledig haaks op de verklaring van Cottam. Ruud Arnoldi gaf mij in zijn brief uit 1995 ook de derde dan nog onbekende, het was ‘de Groninger’ Engel Sap uit Beerta (Gr.).

Nu de ‘échte verrassing’: Ruud, Paul en Engel waren op zondag 30 januari 1944 uitgenodigd om één van de kampjongens uit Urk te bezoeken. Vanuit Emmeloord roeiden ze via het ‘kanaal’ tot ± 1 km voor Urk. In een klein zijslotje lieten ze het bootje liggen en vervolgden hun weg naar Urk. Na spertijd keerden ze terug. Ineens een stem “Holländer!” Twee Engelsen zaten in hun bootje. Locatie van het bootje is een totaal andere plaats dan het verhaal van Bill deed vermoeden.

Tja, hoe nu terug naar kamp Emmeloord. ‘De Brabander’ was de beste roeier en de Engelsen vergezelden hem. Ruud en ‘de Groninger’ baggerden langs het kanaal richting Emmeloord. Cottam en Coyne werden zo goed mogelijk verzorgd met voedsel uit de kampkeuken. Ruud herinnert zich nog de opmerking “Just like mother used to do” toen hij één van hen met wat extra dekens toestopte.

Ruud gaat de volgende morgen naar Dr. Jansen, de hoofdwond van Bill wordt verzorgd. Jansen en de jongens zaten niet in het verzet, maar de dokter wist van twee verplegers te Vollenhove; die wel lid waren. Afsproken werd dat wij de Engelsen de volgende nacht te voet naar Marknesse zouden brengen, want men kon niet verder met de ambulance. Er werd afscheid genomen en vervolgens stapten ze in de auto, daarna heb ik er weinig van gehoord, volgens Ruud.

Wachtmeester Christiaan Alfons Petrus Hermans (Groep Vollenhove) was destijds gedetacheerd in kamp Emmeloord II. Verpleger Foppe Pier van der Woud (33) uit Sneek en Jacob van Hout (27) (Fa. Kingma) brengen in de nachtelijke uren de Engelsman Cottam en de Ier Coyne naar Jilles Zijlstra (40) in Drachtstercompagnie. Een heel ander verhaal dan we eerder hadden opgetekend.

Misschien duikt de naam nog op van degene die in Urk is bezocht. Of welk vliegtuig er neerkwam, net ten westen van Emmeloord, op kavel H-112 (Hannie Schaftweg/Urkerweg). Kent iemand Mathilde 'Hilde' Sap (68), dochter van Engel Sap, uit Haarlem?

Iedereen kent de 'vliegtuig'silhouetpalen in Flevoland. Ik laat u weten dat er in de Noordoostpolder/Urk nog zeker zeven ontbreken (U leest het goed), bovenop de onvolkomenheden voor een aantal van de vijftien die al zijn geplaatst. Rondom Dronten kan men zeker aan de slag om e.e.a. te herzien, het zou niet misstaan om het na 75 jaar gedenkwaardig af te sluiten met de 'juiste' teksten en locaties. In de gemeente Zeewolde worden in 2019 een viertal nieuwe 'herdenkingspalen' geplaatst, incl. een monument. Dit alles na grondig onderzoek en eindcontrole door derden met een passie en jarenlange expertise. *'Holle vaten klinken het hardst.'* Scoringsdrift voert sinds de plaatsing van de eerste paal op 29 april 2011 de boventoon en de ware geschiedenis is daarbij kennelijk ondergeschikt, niet mijn optiek. Na het lezen van dit artikel, wees ook zo sportief om de juiste bron en auteur te vermelden. Overschrijven, vertalen, veranderen en toevoeging van uw copyright is geen kunst. De allerlaatste informatie en vele andere crashes (330) in een gebied van 80x80 km rondom Vollenhove, verzameld sinds 2006, vindt u altijd op de site van SGLO-lid en WO2-onderzoeker Teunis Schuurman (alias PATS) te Vollenhove: www.teunispats.nl/ww2.htm.

09 november 2018 - Teunis Schuurman (PATS)

Bijschrift 3 foto's :

Irving Air Chute Co., Inc.

POW kaart William W. Cottam - Stalag Luft 7

Bill Cottam & Paddy Coyne in Friesland, 1944

word count: 838

Foto's collectie PATS

- Final 006 - kort - update - 3

0527-242316

teun.pats@gmail.com

SGLO T3342